

ZATRUDNIANIE NAUCZYCIELI

W związku z licznymi pytaniami na temat możliwości **zatrudniania nauczycieli** w projektach finansowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL), IP2 pragnie przekazać kompleksowe wyjaśnienia uwzględniające dotychczasowe stanowiska i interpretacje Instytucji Zarządzającej PO KL wydane w tej kwestii.

1. Angażując nauczycieli do realizacji zadań w ramach projektu na podstawie umowy cywilnoprawnej tj. poprzez zakup usługi edukacyjnej, należy pamiętać o weryfikacji następującej okoliczności:

- Zatrudnianie na podstawie umowy cywilnoprawnej wymaga zastosowania trybu konkurencyjnego tj. ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm) lub zasady konkurencyjności, o której mowa w Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL (dalej: Wytyczne), jeżeli wartość zamówienia przekroczy kwotę 14 tys. euro netto.
- Zatrudnianie nauczycieli na podstawie umowy cywilnoprawnej musi być zgodne z Wytycznymi.

Pragnę przypomnieć, że wśród różnych ograniczeń określonych w Wytycznych wprowadzono m.in. warunki, na jakich możliwe jest zatrudnianie na umowę cywilnoprawną do projektu własnych pracowników. I tak, zgodnie z Wytycznymi, kwalifikowanie wydatków poniesionych na wynagrodzenie osoby zaangażowanej do projektu na podstawie umowy cywilnoprawnej, która jest jednocześnie pracownikiem beneficjenta zatrudnionym na podstawie stosunku pracy, jest możliwe wyłącznie w uzasadnionych przypadkach – w szczególności, gdy charakter zadań wyklucza możliwość ich realizacji w ramach stosunku pracy oraz pod warunkiem, że zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- ✓ Przedmiotowe działanie jest zgodnie z przepisami krajowymi – w zakresie pracy rodzajowo różnej;
- ✓ Zakres zadań w ramach umowy cywilnoprawnej jest precyzyjnie określony;
- ✓ Zaangażowanie w ramach stosunku pracy pozwala na efektywne wykonywanie zadań w ramach umowy cywilnoprawnej;
- ✓ Osoba ta prowadzi ewidencję godzin pracy zaangażowanych w realizację zadań w ramach umowy cywilnoprawnej.

Spełnienie pierwszego z ww. warunków tj. występowanie pracy rodzajowo różnej w przypadku nauczyciela, należy rozpatrywać, z uwzględnieniem przepisów Karty Nauczyciela, która zawiera regulacje dotyczące czasu pracy nauczycieli – jako specyficznej grupy zawodowej. Dopiero w zakresie spraw nieuregulowanych przepisami tej ustawy mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. nr 24, poz. 141 z późn. zm., dalej Kodeks pracy).

I tak, przepisy Karty Nauczyciela określają m.in. maksymalne tygodniowe normy czasu pracy nauczycieli oraz zadania, które nauczyciel jest zobowiązany realizować w ramach obowiązującego go czasu pracy. Karta Nauczyciela – w przeciwieństwie do Kodeksu pracy – nie przewiduje możliwości wykonywania

pracy w ramach godzin nadliczbowych, jak również nie przewiduje odrębnego wynagrodzenia z tego tytułu. Ponadto w ramach stosunku pracy zawartego na podstawie Karty Nauczyciela nauczyciel nie może zostać zobowiązany do wykonywania innych czynności, niż przewidziane w art. 42 ust. 2 ww. ustawy oraz pracować w wymiarze przekraczającym 40 godzin na tydzień. W świetle powyższych ustaleń Instytucja Zarządzająca PO KL stwierdza, że w sytuacji, gdy zadania powierzone nauczycielowi w ramach realizowanego projektu PO KL wykraczają poza zakres zadań określony w art. 42 ust. 1 i 2 Karty Nauczyciela i poza czas pracy regulowany Kartą Nauczyciela (i w związku z powyższym nie ma prawnej możliwości realizowania ich w ramach stosunku pracy), zawarcie z danym nauczycielem umowy cywilnoprawnej na realizację zadań w ramach projektu – co do zasady – nie oznacza obejścia przepisów Karty Nauczyciela. Powyższe wyjaśnienia dotyczą wyłącznie pierwszego z warunków możliwości kwalifikowania wydatków na podstawie pkt 4.5.2.2 Wytycznych (tj. przedmiotowe działanie jest zgodne z prawem krajowym) – w celu zakwalifikowania odpowiedniego wynagrodzenia konieczne jest spełnienie również pozostałych warunków wskazanych w tym przepisie.

Powyższe stanowisko zostało wypracowane przez Instytucję Zarządzającą Programem w toku konsultacji z Ministerstwem Edukacji Narodowej.

2. Zatrudnianie nauczycieli na podstawie umowy cywilnoprawnej musi być zgodne z przepisami krajowymi, w tym w szczególności przedmiotowa umowa nie może spełniać podstawowych warunków wykonywania pracy, o których mowa w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. nr 24, poz. 141 z późn.zm.). W związku z powyższym istotne są i wymagają każdorazowo ustalenia takie okoliczności jak: sposób wykonania pracy, zakres podporządkowania i samodzielności osoby ją wykonującej, osobisty charakter zobowiązania tej osoby, odpłatność i sposób określenia wynagrodzenia, z uwzględnieniem wyjaśnień określonych w pkt 2 powyżej.

Jak wskazano w piśmie Instytucji Zarządzającej PO KL z dnia 23 marca 2011 r. (znak:DZF-IV-82252-170-ŁP/11 nk: 40172.11), zawarcie takiej umowy byłoby dopuszczalne jeżeli osoba prowadząca zajęcia:

- Nie podlegałaby podporządkowaniu pracowniczemu (nie będzie podlegała kierownictwu dyrektora szkoły, w szczególności nie będzie miała obowiązku wykonywania poleceń dotyczących sposobu i miejsca prowadzenia zajęć, a także nie będzie podlegała sprawowanemu przez niego nadzorowi);
- Nie będzie miała obowiązku osobistego świadczenia pracy (np. w razie niemożności przeprowadzenia zajęć będzie mogła we własnym zakresie zapewnić zastąpienie przez inną osobę).